



Inlichtingenformulier

Focusgroepgesprekken

Titel project: **Onderzoek naar de onderliggende mechanismen van lgbti+- fobie en genderstereotypering bij jongeren in Vlaanderen**

Projectleider: **Joke Depraetere** | joke.depraetere@ucll.be | Resilient People | UC Leuven | +324 97 39 68 20 | Campus Sociale School, Groeneweg 151, 3001 Heverlee

Referentienummer SMEC¹:

Startdatum onderzoek: januari 2026

Einddatum onderzoek: juni 2027

Je wordt uitgenodigd om mee te doen aan een onderzoek van het expertisecentrum Resilient People van de hogeschool UC Leuven-Limburg. In deze brief leggen we uit waar het onderzoek over gaat, zodat jij zelf kan kiezen of je wil deelnemen. Lees alles rustig door en stel zeker vragen als iets niet duidelijk is. Als je graag wil meedoen, kan je onderaan je naam invullen en je handtekening zetten.

Ter attentie van de wettelijke vertegenwoordiger: De persoon die u vertegenwoordigt is omwille van diens leeftijd momenteel niet in staat om bewust te beslissen of hij/zij wel of niet aan deze studie zal deelnemen. U wordt dus uitgenodigd om een beslissing te nemen over zijn/haar deelname aan deze studie, waarbij u rekening houdt met wat hij/zij waarschijnlijk zelf zou willen. Verder in dit document worden de zinnen geformuleerd alsof we ons rechtstreeks richten tot de persoon die u vertegenwoordigt.

INFORMATIE OVER DE STUDIE / (ONDERZOEKS)PROJECT

Waarom doen we deze studie?

We merken dat veel jongeren in Vlaanderen nog steeds te maken krijgen met strenge ideeën over hoe jongens en meisjes “zouden moeten zijn”, en dat er soms negatief wordt gedaan over lgbti+-personen. Dat kan ervoor zorgen dat jongeren zich onzeker, verdrietig of onveilig voelen. Ook online – op sociale media of in bepaalde groepen – komen jongeren vaak boodschappen tegen die invloed hebben op hoe ze denken over gender en seksualiteit.

Met deze studie willen we beter begrijpen **waar die ideeën vandaan komen, hoe ze ontstaan en wat jongeren daarbij meemaken**, zowel in hun dagelijks leven als online. Als we dat goed begrijpen, kunnen we later betere acties, lessen of projecten ontwikkelen die jongeren helpen zich goed, veilig en gerespecteerd te voelen.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Cultuur, Jeugd en Media.

¹ Gekend na goedkeuring



Wat gaat er tijdens het onderzoek gebeuren?

Ons onderzoek bestaat uit verschillende stappen. Eerst lezen en bestuderen we veel informatie uit boeken, artikels en rapporten om beter te begrijpen hoe jongeren omgaan met gender, lgbti+ thema's en online omgevingen. Daarna bekijken we grote onderzoeken uit Vlaanderen en andere landen om te zien welke patronen er zijn bij jongeren.

In een volgende stap organiseren we **focusgroepen met jongeren**. Dat betekent dat we in kleine groepjes samen praten over ervaringen, ideeën en situaties die te maken hebben met gender, online media en lgbti+-fobie. We gebruiken daarbij creatieve werkvormen, zoals kaartjes, tekenopdrachten of korte scenario's, zodat iedereen op een veilige en leuke manier kan vertellen wat hij of zij denkt.

Later in het onderzoek bespreken we de resultaten samen met jongeren, organisaties en experts om te bedenken welke acties of oplossingen jongeren echt zouden helpen.

We zitten nu in de fase waarin we de focusgroepen voorbereiden. Daarom krijg jij deze brief. We zoeken jongeren die willen meedenken en hun ervaringen willen delen. Jouw mening is superbelangrijk, omdat we zo beter kunnen begrijpen wat er echt leeft bij jongeren en wat zij nodig hebben.

Wie kan er deelnemen?

We zoeken jongeren die graag willen meedoen aan een groepsgesprek. Je kan deelnemen als je tussen **12 en 15 jaar bent, goed Nederlands spreekt en even tijd kan vrijmaken**. We vragen dat je wil meepraten en meedenken over dingen zoals **gender, lgbti+**, en hoe **online en offline omgevingen** invloed hebben op jongeren. Je hoeft geen expert te zijn – je eigen mening en ervaringen zijn meer dan genoeg.

Wat verwachten we van jou?

Als je meedoet, neem je deel aan één groepsgesprek dat ongeveer anderhalf tot twee uur duurt. Voor we starten, vul je een korte vragenlijst in over jezelf (zoals leeftijd of school) en een paar vragen over hoe jij denkt over gender en lgbti+. Tijdens het gesprek praten we samen over ervaringen en situaties die te maken hebben met gender, online media en hoe jongeren hiermee omgaan. We gebruiken creatieve en leuke werkvormen, zoals kaartjes, tekenopdrachten of kleine scenario's, zodat iedereen op een fijne manier kan meedoen.

We vragen alleen dat je bereid bent om mee te denken, je mening te delen en respectvol naar elkaar te luisteren. Het gesprek gaat meestal door op een UCLL-campus in Limburg of Leuven, maar soms kan het ook online plaatsvinden.

Zijn er risico's of dingen die lastig kunnen zijn?

Meedoen aan dit onderzoek is veilig. Soms praten we in de focusgroep over onderwerpen die persoonlijk of gevoelig kunnen zijn, zoals gender, uitsluiting of dingen die je online meemaakt. Het kan gebeuren dat dit je raakt of dat het even ongemakkelijk voelt om hierover in een groep te praten. Dat is helemaal oké. De begeleider zorgt ervoor dat het gesprek **veilig en respectvol** verloopt, en jij kiest altijd zelf wat je wel of niet wil vertellen.



Meedoen kost ook wat **tijd**, en dat kan soms lastig zijn om te plannen. Daarom proberen we zo flexibel mogelijk te zijn. Als je een keer toch niet kan deelnemen aan een activiteit, is dat geen probleem. Alles wat je vertelt, wordt **vertrouwelijk** behandeld en alleen gebruikt voor het onderzoek.

Wat is het voordeel van meedoen?

Door mee te doen krijg je de kans om jouw **mening, ervaringen en ideeën** te delen over onderwerpen die veel jongeren bezighouden. Wat jij vertelt, helpt ons beter te begrijpen hoe jongeren omgaan met gender, online media en lgbti+-thema's. Zo kunnen we later betere acties en projecten ontwikkelen die écht passen bij wat jongeren nodig hebben.

Tijdens de focusgroep gebruiken we ook **creatieve werkvormen**, zoals kaartjes, tekenopdrachten of kleine scenario's. Die kunnen leuk en interessant zijn, en helpen je om op nieuwe manieren na te denken over dingen die je misschien al vaak meemaakt. Je bijdrage maakt echt een verschil.

Wat krijg je als je meedoet?

Aan het einde van de focusgroep krijg je een **kleine goodiebag** als bedankje voor je tijd en inzet. Tijdens het gesprek zorgen we voor een **fijne en veilige sfeer**, met iets te **drinken en te snacken**, en alle materialen die we nodig hebben voor de creatieve opdrachten.

Bij wie kan je terecht voor meer informatie?

UCLL (de hogeschool) is verantwoordelijk voor het veilig bewaren van jouw gegevens. Alleen twee onderzoekers – **Joke Depraetere** en **Sophie Wouters** – kunnen jouw gegevens bekijken. Als je vragen hebt over het onderzoek, iets niet begrijpt of je ergens zorgen over maakt, kan je altijd contact opnemen met Joke, de hoofdonderzoeker. Ook nadat je hebt meegedaan, kan je haar vragen stellen over de resultaten of over welke gegevens van jou bewaard worden.

Wil je meer weten over je rechten, zoals het recht om je gegevens te bekijken of te laten verbeteren, dan kan je dat lezen in de privacyverklaring van UCLL (<https://www.ucll.be/privacyverklaring>). Als je daarna nog vragen hebt over privacy, kan je ook contact opnemen met de privacy-verantwoordelijke van UCLL via het formulier op hun website. Vermeld de titel van het onderzoek, de namen van de onderzoekers en het expertisecentrum waaraan zij verbonden zijn. Voeg ook deze informatiebrief toe.

Ben je niet tevreden over hoe UCLL met jouw gegevens omgaat, dan kan je een klacht indienen bij de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit (www.gegevensbeschermingsautoriteit.be).

Dit onderzoek is gecontroleerd en goedgekeurd door een ethische commissie van KU Leuven. Als je vragen of klachten hebt over de manier waarop het onderzoek wordt uitgevoerd, kan je hen ook contacteren (smec@kuleuven.be).

Omdat sommige onderwerpen gevoelig kunnen zijn, krijg je na afloop een lijst mee met **betrouwbare hulplijnen en organisaties** waar je terecht kan als je later nog vragen hebt of nood hebt aan ondersteuning.



Mag je van mening veranderen over je deelname?

Ja. Meedoen aan het onderzoek is **helemaal vrijwillig**. Je mag op elk moment stoppen als je dat wil, ook tijdens het gesprek. Je hoeft geen reden te geven en er zijn **geen negatieve gevolgen** als je beslist om niet verder mee te doen. De onderzoekers en begeleiders zijn er vóór, tijdens en na het onderzoek om naar je vragen te luisteren en je te helpen als je ergens mee zit.

Kan de onderzoeker beslissen dat je niet meer mag meedoen?

Ja, dat kan. Soms kan de onderzoeker beslissen dat iemand niet langer kan deelnemen, ook als je zelf wel wil blijven meedoen. Dat gebeurt alleen wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld als je niet meer past binnen de groep die we zoeken, als je de afspraken niet meer kan of wil volgen, als het beter is voor je gezondheid, of als het onderzoek om een bepaalde reden moet stoppen. Als er iets verandert, zal de onderzoeker dit altijd uitleggen en je op de hoogte houden.

Welke gegevens worden verzameld?

Tijdens het onderzoek verzamelen we enkele basisgegevens over jou, zoals je leeftijd of schooltype. Je vult ook een paar korte vragen in over hoe jij denkt over gender en lgbti+-personen. Deze informatie is gevoelig, daarom wordt alles geheim gehouden. Je naam wordt nooit gekoppeld aan wat je zegt of invult, en niemand buiten het onderzoeksteam kan jouw gegevens zien.

Hoe wordt jouw informatie geheim gehouden?

Alles wat je vertelt tijdens het onderzoek wordt **vertrouwelijk** behandeld. Als we een gesprek opnemen, maken we daar eerst een uitgeschreven versie van, en daarna wordt de opname meteen verwijderd. Alle papieren met persoonlijke gegevens worden veilig bewaard in een afgesloten ruimte bij UCLL, waar alleen de onderzoekers binnen kunnen.

De digitale gegevens worden opgeslagen op een **beveiligde server** die met paswoorden beschermd is. Niemand buiten het onderzoeksteam kan erbij. We volgen daarbij de regels van de privacywetgeving.

Om je privacy extra te beschermen, vervangen we jouw naam door een **code**. Zo kan niemand zien welke informatie van jou komt. Alleen de onderzoeker kan die code terugkoppelen naar jouw naam, en dat gebeurt enkel als dat echt nodig is, bijvoorbeeld als je je gegevens wil inkijken of laten aanpassen.

Je naam komt **nooit** in rapporten, publicaties of andere resultaten te staan. Alles blijft vertrouwelijk. De gegevens die we opschrijven worden tot maximaal tien jaar veilig bewaard, en digitale opnames worden meteen verwijderd zodra ze verwerkt zijn. In elke stap van het onderzoek zorgen we ervoor dat jouw privacy beschermd blijft.

Welke rechten heb je?

Je hebt altijd het recht om **meer uitleg te vragen** over wat er met jouw gegevens gebeurt. Je mag ook vragen om je gegevens te **bekijken** of te **laten verbeteren**, zolang dat het onderzoek niet onmogelijk maakt. Als je één van deze rechten wil gebruiken, kan je contact opnemen met de onderzoekers. Zij helpen je verder.



Wie krijgt jouw gegevens te zien?

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap. De gegevens die we verzamelen, worden ook gedeeld met onderzoekers van die organisatie. Maar: zij krijgen **alleen gegevens te zien waarin jouw naam is vervangen door een code**. Ze kunnen dus nooit weten welke informatie van jou komt. De organisatie waarmee we samenwerken moet zich houden aan strenge afspraken om jouw gegevens veilig te bewaren en te beschermen.



Geïnformeerde toestemmingsverklaring

Titel studie / (onderzoeks)project: **Onderzoek naar de onderliggende mechanismen van lgbti+- fobie en genderstereotypering bij jongeren in Vlaanderen**

Hier is een duidelijke, eenvoudige versie die begrijpbaar is voor jongeren van 12–15 jaar, **met alle punten behouden** maar in taal die veel toegankelijker is:

Toestemmingsverklaring (in begrijpelijke taal)

Ik verklaar dat ik als deelnemer aan het onderzoek over gender, lhbti+ en hoe jongeren hierover denken:

1. **genoeg uitleg heb gekregen** over het onderzoek
2. **de informatie hierboven heb gelezen en begrijp wat er staat**
3. **de kans heb gehad om vragen te stellen**
4. **weet dat ik vrijwillig meedoe** en dat ik **op elk moment mag stoppen**, zonder reden en zonder gevolgen
5. **begrijp wat er van mij verwacht wordt** tijdens het onderzoek
6. **weet dat ik goodiebag krijg na** mijn deelname
7. **altijd contact kan opnemen** met de hoofdonderzoeker of iemand van het onderzoeksteam als ik vragen heb
8. **nieuwe informatie zal krijgen** als er iets verandert, en dat ik gecontacteerd word als ik om een reden niet meer kan deelnemen
9. **weet dat mijn gegevens worden verwerkt volgens de privacywet (AVG/GDPR)**
10. **begrijp wie mijn gegevens kan zien**, hoe ze worden bewaard en wat ermee gebeurt na het einde van het onderzoek
11. **een kopie heb gekregen** van deze informatiebrief en van de toestemmingsverklaring
12. **weet dat ik niet op alle vragen hoeft te antwoorden**, zeker als ik iets te persoonlijk of gevoelig vind
13. **wil op de hoogte worden gebracht van de resultaten** van het onderzoek. De onderzoeker mag mij contacteren op dit e-mailadres: _____
 Ik wil **niet** op de hoogte worden gebracht van onverwachte onderzoeksresultaten
14. **akkoord ga dat er geluidsopnames worden gemaakt** tijdens het onderzoek
15. **toestemming geef dat mijn uitspraken gebruikt mogen worden**, maar **zonder mijn echte naam** (er wordt een andere naam gebruikt)
16. **akkoord / niet akkoord** (doorhalen wat niet past) **ga met het maken van foto's en/of video's**
17. **begrijp dat er gevoelige gegevens worden verzameld** (zoals seksuele oriëntatie, afkomst, of meningen over gender en lgbti+), en ik **geef toestemming** om deze gegevens te gebruiken voor dit onderzoek



18. **toestemming geef om foto's en video's te gebruiken** voor deze doelen (enkel als je akkoord bent met 16):

- infobrochure van het onderzoek
 - de openbare website van het onderzoek
 - sociale media van de onderzoeksgroep
- (doorhalen waarvoor je **geen** toestemming geeft)

Ik heb de informatie hierboven gelezen en begrijp wat het onderzoek inhoudt. Ik heb antwoord gekregen op mijn vragen en ik ga akkoord om mee te doen.

Datum:

Joke Depraetere



Naam en handtekening deelnemer

Naam en handtekening onderzoeker

*Vertegenwoordiger
(Naam en handtekening)*

relatie tot betrokkene